

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Deutschland

Nr. 11 (148)

1957 m. gruodžio 21 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

B r a n g ū s t a u t i e č i a i ,

Artėjančių Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga PLB Vokietijos Krašto Taryba ir Valdyba sveikina Jus, linki Jums geros kalėdinės nuotaikos ir sėkmės 1958-tais metais.

Tebūnie Kristaus gimimo šventė akstinas visiems mums stiprinti savyje tuos žmogiškojo sugyvenimo dėsnius, kuriuos paskelbė Dievo Žodis. Tebūnie artimo meilė mums vadovas ir jungtis, siejanti mus su tais broliais ir sesėmis, kurie negali Kalėdų švęsti laisvėje ir ramybėje. Ir tebūnie mums Kalėdos bei Naujieji Metai proga stiprinti savyje ryžtą ir viltį, kad anksčiau ar vėliau, bet tikrai, Kalėdiniai varpai skelbs ir laisvės atgimimą Lietuvai ir jos vaikams.

Krašto Taryba ir Valdyba jungiasi mintimis su visais Bendruomenės nariais, su visais laisvėje ar vergijoje gyvenančiais lietuviais ir prašo kaip tik Kalėdų proga ugdyti pajutimą, kad visi mes sudarome vieną lietuvišką šeimą, privalančią kuo glaudžiau susiburti tuo metu, kai mūsų Tėvynės laisvės žvaigždė yra raudonųjų miglų užtemdyta.

PLB Vokietijos Krašto
Taryba ir Valdyba

Pasitarimai su latviais ir estais

Š.m. lapkričio 23 d. Muensteryje, Westfalijoje, įvyko estų, latvių ir lietuvių bendruomeninių valdybų pirmininkų pasitarimas. Paskutinį kartą toks pasitarimas buvo įvykęs prieš du metus. Latvių KV-ai pasiūlius, šių ir ateityje šauksimų pasitarimų pirmininku išrinktas mūsų bendruomenės pirmininkas E. Simonaitis, o sekretoriumi - estų KV narys E. Reisenberg. Pasitarime dar dalyvavo estų KV pirmininkas A. Pullerits, latvių KV p-kas pulk. Janums, KV narys K. Ozolinš ir švietimo referentas E. Abolinš.

Svarbiausia pasitarimų tema buvo visų trijų Pabaltijo valstybių 40-ties metų nepriklausomybės atgavimo paminėjimas ateinančiais metais. Sie-

kiant galimai didesnio minėjimų efektingumo ir įtakos į vokiečių opiniją, nusistatyta centrinius minėjimus estams ir lietuviams daryti drauge, ypač, kad ir šių dviejų tautų nepriklausomybės atgavimo datos beveik sutampa. Yra numatyti du dideli minėjimai Muenchene ir Heideberge. Sutarta kreiptis į eilę Vokietijos radiofonų, prašant mums reikalingus įvykius galimai plačiau paminėti. Taip pat susitarta centrinių birželinių įvykių paminėjimą padaryti ateinančią vasarą bendromis visų trijų tautybių jėgomis.

Toliau buvo informuotasi ir aptarta vargo mokyklų bei jaunimo auklėjimo reikalai. Buvo pasiūlyta, kad trijų pabaltietiškų bendruomenių centriniai organai drauge intervenuotų Vokietijos socialinių reikalų ministerijose ar kitose atitinkamose įstaigose dėl materialinės pagalbos šeimoms leisti savo vaikus į mokslus. (Iš suteiktų informacijų patirta, kad estai turi 20 vargo mokyklų su apie 200 mokinių, be to dar vieną korespondencinę mokyklą. Jaunimui rengtoje vasaros stovykloje dalyvavo 110 vaikų. Latviai turi 27 vargo mokyklas su 330 mokinių. Apie 25% vaikų iš mišrių šeimų jų nelanko. Niedersachseno vyriausybė duoda vargo mokykloms pašalpą.)

Pasikeista informacijomis dėl bolševikinės Michailovo komiteto veiklos. Konstatuota, kad propagandinės ar šmeižiančio turinio lapukais vedama akcija praktiškai neturi jokio pasisekimo ir jai neturėtų būti priskiriama kiek ypatingesnės reikšmės. Dėl ZAF (Zentralverband Ausländischer Fluechtlinge) netolimoj ateityje rengiamo egzilinių teisininkų susirinkimo patirta, kad jame dalyvauti pakviesti JTO Augštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams ir Vokietijos vyriausybės atstovai. Iš lietuvių pusės šiam susirinkimui, kur bus svarstomi svarbūs benamių užsieniečių teisiniai reikalai, vieta pasiūlyta Bad Godesberge. Iš estų ir latvių pusės buvo sutikta, kad patogiausia vieta šiam parengimui būtų Bonną ar jos artimiausia apylinkė.

Toliau pasitarimų eigoje išaiškėjo, kad užsieniečiams, buvusiems Vokietijos kariuomenėje ir patekusiems belaisvėn, už karo belaisvėje išlaikytą laiką neįmanoma gauti jokio atlyginimo. Esantieji įstatymai tokį atlyginimą numato tik Vokietijos piliečiams. Nėra vilčių, kad tai būtų galima pakeisti užsieniečiams palankia prasme.

Estai ir latviai tose vietovėse, kuriose jų tautiečių nebėra, pavedė kapų tvarkymą bažnytinėms bendruomenėms, sumokant atitinkamas išlaidas.

Painformuota, kad bolševikinėje okupacijoje gyvenantiems tautiečiams paskirais atvejais buvusios nutrauktos senatvės pensijos, jei jie gaudavę siuntinių iš Vakarų.

Krašto valdybų pirmininkų pasitarimas baigtas, sutarus kitą pasitarimą šaukti sausio pabaigoje ar vasario pradžioje vėl Muensteryje, kur randasi estų ir latvių komitetai.

IŠ APYLINKIŲ GYVENIMO.

Muensteris. Š.m. lapkričio 23 d. įvyko apylinkės susirinkimas - pobūvis kuriame dalyvavo KV pirm. E. Simonaitis. Susirinkimą atidarė apylinkės p-kas V. Kurgonas. E. Simonaitis referavo apie Krašto Tarybos sesiją X.19-20 ir kitus bendruomenei rūpimus klausimus. Lietuviybės išlaikymas buvo nurodytas kaip svarbiausias bendruomenės uždavinys, reikalaujantis steigti daugiau vargo mokyklų, palaikyti gimnaziją ir visokiario-pai remti lietuviškąją spaudą. Pačiame Muensteryje lietuvių gyvena ne-

daug, bet šitai apylinkei priklauso nemažai Bocholte, Hagene ir kitur gyvenančių tautiečių. E. Simonaitis pareiškė, kad KV dės pastangų Bocholte ir Hagene įsteigti vargo mokyklą.

Susirinkimo metu buvo paminėtas ir Lietuvos kariuomenės kūrimasis. Susirinkime dalyvavęs J. Dainauskas, neseniai atvykęs iš anapus geležinės uždangos, karštais ir jautriais žodžiais priminė, kokiose sunkiose sąlygose Lietuvos kariuomenė steigėsi ir kiek pasiryžimo, pasiaukojimo bei drąsos reikėjo visiems sunkumams nugalėti. Kalbėtojas taip pat ragino kovoti prieš nutautėjimo pavojus ir kvietė stiprinti lietuvišką nugarkaulį.

Susirinkimas baigėsi pobūviu su kava ir pyragaičiais. Ypač sveikintina, kad gražiai nuotaikai susirinkime sukelti nebuvo reikalingas nei lašelėlis alkoholis.

Hamburgas. Čia įvyko gerai pavykęs Kariuomenės šventės minėjimas. Gausiems dalyviams paskaitą skaitė Arnoldas Grušnys. Teresė Šikšniutė paskaitė Nelės Mazalaitės "Legendą apie nežinomą karį". Gražiai ir galingai iš dalyvių krūtinių suskambėjo Tautos Himnas, o vėliau ir 5 kariškos dainos. Arbatėlę surengė M. Lingienė, M. Šyvienė, E. Jagelavičienė ir joms mielai talkininkavo kitos ponios ir panelės. Savišalpos reikalams skirtą loteriją tvarkė J. Valaitis. Buhalterija davė apie 100,- DM. pelno. Salės menišku papuošimu pasirūpino M. Pšenelis, M. Lipšys ir M. Jagelavičius. Viską tvarkė E. Čerkus su savo pagalbininkais.

Salzgitter-Lebenstedt. Š.m. lapkričio 23 d. čia įvyko apylinkės narių susirinkimas, kurio metu apylinkės pirmininkas J. Hincas padarė pranešimą. Pasibaigus senų organų kadencijai buvo išrinkti nauji organai, kuriuose pareigomis buvo pasiskirstyta taip: apylinkės p-kas - Jonas Rupkalvis, pirm. pavaduotojas Kostas Lalikas, sekretorius - Albina Šiugždienė, išdininkas - Jonas Hincas, išd. pavaduotojas - Elena Zandavaitė, švietimo vadovas - Kazys Masiliūnas. Revizijos komisija: pirm. - Albinas Šiugžda, sekretorius - Martynas Bitneris, narys - Teresė Januškevičienė. Apylinkėje atgaivinta vargo mokykla, kurios vedėju yra Albinas Nomeika.

Bad Godesberg. Čia įvykusiame Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavime XI.2 buvo išrinkta nauja Centro valdyba. Joje pirmininku yra K. Narsčius, sekretorius - V.J. Bylaitis.

Miesau/Pfalz. Š.m. spalio 19-20 d.d. Tarybos posėdžių metu darytame KV p-ko ataskaitiniame pranešime buvo per klaidą pažymėta, kad ši apylinkė yra nustojusi egzistuoti. Apsirikimas įvyko todėl, kad ankstyvesniuose apylinkių sąrašuose ši apylinkė buvo vadinama Bruchmuehlbacho apylinke. Atitaisome klaidą su malonumu, nes kaip tik Miesau apylinkė, kurios Valdybos p-kas yra Juozas Nevulis, labai tvarkingai atlieka Bendruomenės statuto numatytas pareigas. Apylinkė yra atsiskaičiusi su KV iš solidarumo mokesčio iki šių metų XI.30.

Mūsų mirusieji. Varelio senelių prieglaudos lietuvių seniūnas P. Vasiliauskas pranešė, kad š.m. XI.27 mirė Marija Teleikienė, gim. 1886 m. Šilutėje. Palaidota XI.29. Gruodžio 4 d. ten pat mirė Barbora Pipirienė, gim. 1868.X.27 Gargžduose, ir Gertrūda Kiosienė, gim. 1867.V.14 Kaulakiuose. Abi mirusios palaidotos XII.7.

Tebūnie lengva jiems svetimoji žemelė!

Balfo dovanos

Gruodžio 16 d. Balfo Įgaliotinis Vokietijoje Iz. Rugienius pranešė Kr. Valdybai, kad Balfo Centro Valdyba ir šiais metais Vokietijos lietuviukams kalėdinei eglutei paskyrė 3.500,- markių, iš kurių 500,- DM. vargo mokykloms. Kad ši dovana apylinkes ir vargo mokyklas pasiektų dar prieš Kalėdas, Balfo Įgaliotinis paskirstė ir išsiuntinėjo pinigus be-tarpiškai. Šiaip pagal Balfo ir KV p-kų X.2 padarytą susitarimą Bal-fas vargo mokykloms surinktas lėšas perduoda Kr. Valdybai paskirstyti. Balfo vykdomas šalpos darbas nuolat didėjančio bendradarbiavimo tarp Balfo ir Bendruomenės akivaizdoje neabejotinai dar labiau prisidės prie mums visiems taip svarbaus lietuvybės išlaikymo.

IŠ VASARIO 16-OSIOS GIMNAZIJOS GYVENIMO.

Hesseno evangelikų bažnyčios prezidentas pastorius Dr. Niemöller lan-kėsi gimnazijoje.

Š.m. lapkričio 22 d., vietinės evangelikų bažnyčios dekanui Trautma-nui tarpininkaujant gimnazijos evangelikų jaunimo Ratelio kviestas, gimnazijoje lankėsi Hesseno evangelikų bažnyčios prezidentas Dr. Nie-möller. Garbingą evangelikų pasaulyje plačiai žinomą svečią gimnazijos kieme pasitiko ir pasveikino gimnazijos direktoriaus l.e.p. mokytojas T. Gailius, KV atstovas J. Stankaitis, vyr. mokyt. S. Antanaitis, A. Makarskas, lietuvių evangelikų Jaunimo Ratelio vadovas mokyt. Fr. Skė-rys, vietos vokiečių evangelikų dekanas Trautmann ir 14 vietos vokie-čių evangelikų parapijos tarybos narių. Gražiai papuoštoje gimnazijos salėje svečius plovimais pasitiko mokiniai.

Evangelikų Jaunimo Ratelio vardu augštąjį svečią sveikino mokyt. Fr. Skėrys. Savo žodyje jisai supažindino Dr. Niemöller ir kitus svečius su gimnazijos reikalais, išreiškė vilties, kad Vokietijos evangelikų bažnytiniai organai ras galimybių gimnazijai padėti, idant lietuviškas jaunimas galėtų būti išmokslintas ir išauklėtas vakarietiškoje, krikščio-niškoje dvasioje. Baigdamas, F. Skėrys išreiškė įsitikinimą, kad Lie-tuva susilauks laisvajame pasaulyje paramos savo laisvei ir nepriklauso-mybei atgauti. Po to Dr. Niemöller ir dekanui Trautmann buvo įteiktos dovanos - po gražią lietuvišką tautinę juostą ir po dvi knygas: "Vil-nius" ir "Lithuanian Folk Art".

PLB Vokietijos KV vardu sveikino J. Stankaitis. Jis išreiškė pasiten-kinimą, kad po augštų katalikų dvasiškių apsilankymo gimnazija susilau-kė ir augšto evangelikų Bažnyčios atstovo. Toliau savo žodyje J. Stan-kaitis pabrėžė, kad lietuviai nenurims ir kovos ir tol, kol nebus atviras kelias į laisvą Lietuvą. Dr. Niemöller apsilankymas gimnazijoje ir tuo išreikšta lietuviams simpatija prisidėda prie mūsų dvasios stiprinimo, kovojant už savo tėvynės teises, - pabrėžė J. Stankaitis.

L.e. direktoriaus p. mokyt. T. Gailius savo sveikinamajame žodyje trum-pais, bet aiškiais žodžiais nušvietė lietuvių tautos likimą nuo 1940 me-tų. Toliau jis trumpai referavo Vokietijos lietuvių bendruomeninio gyve-nimo bei kultūrinės veiklos vyksmą pokariniais metais iki šios dienos.

Po kun. P. Šimukėno sveikinusio Lietuvių Evangelikų-Liuteronų Bažnyčios Vyriausios Tarybos vardu, gražiais ir šiltais žodžiais atsakė Dr. Nie-möller. Savo giliu žmoniškumu persunktoje kalboje jis ragino ugdyti viltį, pasitikėti Dievu ir išreiškė įsitikinimą, kad laimės europiejiš-ka idėja, kuri ir lietuvių tautą atves į laisvą Europos tautų šeimą.

Po kalbų, tautiniais rūbais pasipuošę gimnazijos mokiniai parodė svečiui lietuviškus tautinius šokius. Šį pasirodymą suorganizavo ir pravedė mokinė Rūta Kiulkaitytė. Po oficialiosios dalies svečiai apžiūrėjo bendrabutį, klases ir virtuvę ir valgykloje buvo kukliai pavaišinti. Pabuvęs gimnazijoje 2 valandas augštasis svečias dar kartą padėkojo už gražų priėmimą ir pažadėjo neužmiršti rūpintis, kad gimnazija susilauktų iš Vokietijos evangelikų organizacijų dėmesio ir paramos.

Marijos Nekalto Prasidėjimo minėjimas.

Marijos Nekalto Prasidėjimo diena, XII.8, gimnazijoje prasidėjo pamaldomis, kuriose gimnazijos ateitininkai dalyvavo organizuotai su savo vėliava. Pamaldas atlaikė gimnazijos kapelionas kun. Dr. Petraitis. Visi mišių dalyviai priėmė komuniją, o viena mokinė - Pirmąją Komuniją.

Po pamaldų buvo bendri pusryčiai su svečiais, o po pietų salėje įvyko ateitininkų moksleivių kuopos posėdis, kuris buvo irgi jubiliejinis, nes tą dieną sukako treji metai nuo ateitininkų kuopos vėliavos pašventinimo. Posėdžio prezidiuman buvo pakviesti Tėv. A. Bernatonis, l.e.p. gimnazijos direktorius T. Gailius, Dr. J. Grinius, vėliavos krikštamotė M. Baltrušaitienė ir stud. M. Dubauskaitė, buvusi gimnazijos mokinė. Dalyvius sveikino T. Gailius, Tėv. Bernatonis ir Dr. J. Grinius, Ateitininkų Federacijos Tarybos narys. Posėdžio metu vyr. ateitininko įžodį davė 5 moksleiviai. Centrinis posėdžio įvykis buvo Dr. J. Griniaus paskaita "Dievo malonės veikimas per Mariją". Paskaitos rėmuose prelegentas plačiai nupasakojo Liurdo stebuklus. Paskaita ateitininkams buvo aktuali ir įdomi, nes maža jų yra jau aplankę Liurdą ir jiems prelegento žodžiai buvo labai artimi.

Gimnazijos salė buvo skoningai papuošta mokyto. A. Krivicko paruoštu Aušros Vartų Marijos siluetu.

Vakare buvo bendra su svečiais vakarienė, kurioje taip pat dalyvavo visi gimnazijos mokytojai. Ateitininkai atliko programėlę padeklamuodami ir padainuodami. Dainavo muzikos mokytojo K. Motgabio paruošti net trys vienetai: vyresniųjų mergaičių ir jaunesniųjų moksleivių chorai ir berniukų kvartetas. Vakarienės metu sveikino evangelikų ratelio vadovas mokyto. F. Skėrys, vyr. mokyto. S. Antanaitis ir kun. B. Liubinas. Paskaitose mokytojų kalbose paryškėjo glaudaus bendradarbiavimo ir draugiškumo dvasia.

Evangelikų jaunimo ratelio kalėdinė eglutė

Gruodžio 14 d. gimnazijos mokiniai evangelikai, vadovaujant mokytojui F. Skėriui suruošė tradicinę Kalėdų eglutę, kuri šį kartą buvo ypač turininga savo programa, turtinga dovanomis ir gausi dalyviais.

F. Skėrio iniciatyvos dėka gimnaziją pirmą kartą aplankė vokiečių menininkai, Mannheimo "Nationaltheater" (vieno iš žymiausių Vokietijos teatrų) artistai. Jau ruošiant eglutę buvo džiaugtasi dviejų solistų, dirigento ir dramos artisto pažadu atsilankyti, bet įvyko maloni staigmena kai su solistais dar atvyko ir teatro orkestro stygų kvartetas.

Pradėdamas parengimą F. Skėrys pasveikino svečius: Hessen/Nassau Evangelikų Bažnyčios Prezidento Dr. Niemöller atstovą Probst Rau, evangelikų dekaną Trautmann, Mannheimo teatro menininkus - sopranistę Herthą Schmidt, dirigentą Schaaf, bosą Kurt Schneider, dramos artistą Walter Pott, stygų kvarteto vadovą Wagner ir narius - Bunge, Brunst ir Anger bei vokiečių spaudos atstovus. Drauge buvo pasveikinti ir parengiamieji da

lyvavę - KV p-kas E. Simonaitis, l.e.p. gimn. direktorius T. Gailius, KV išdininkas J. Stankaitis, gimn. katalikų kapelionas kun. Dr. J. Petraitis, ateitininkų jaunimo ir skautų atstovai, gimnazijos tautinių šokių grupė, lietuvių darbo dalinių prie JAV armijos atstovas kept. J. Matulaitis, buv. gimn. mokytojas J. Jurkaitis ir kun. P. Šimukėnas. Palinkėjęs dalyviams geros nuotaikos ir prisiminęs organizacijas ir tautiečius, kurių aukomis ši eglutė suruošta, F. Skėrys nušvietė svečiams vokiečiams gimnazijos steigimą, jos tikslus, vargus bei viltis. Po to buvo perskaityti raštiški sveikinimai, gauti iš buv. gimn. direktoriaus Dr. A. Rukšos, A. Gešvento, kuris iš JAV ypatingai prisidėjo prie šios eglutės suruošimo, KV vicepirmininko K. Drungos, KV sekretoriaus pulk. V. Sutkaus, Balfo Įgaliotinio Iz. Rugieniaus, J. Bataičio, V. Banaičio, kun. A. Kelėrio, kun. J. Stanaičio F. Šlenterio, Maž. Lietuvių Bičiulių Draugijos Čikagos skyriaus per M. Nagį, kun. Paupero, Čikagos Moterų Rūtos Draugijos, P. Knopfmilerio, L. Skeivalienės, Dr. K. Gudaičio, kun. Dagio ir kt. Gauta dar eilė sveikinimų iš kitataučių: Prezidento Niemöller, Šveicarijos evang. bažnyčių šalpos organizacijos vardu iš kun. Hellstern, YMCA generalinio sekretoriaus Niels. Seim ir kitų. Probst Rau ir dekanas Trautmann sveikino vokiečių kalboje.

Po sveikinimų programą pradėjo stygų kvartetas pirmąja Mocarto kvarteto Nr. 1 G-dur (KVZ 387) dalimi. Po to sopranistė H. Schmidt pagiedojo M. Regerio "Marijos lopšinę", o bosas K. Schneider retą grožio Scheel Kalėdinę giesmę. Po paskutinės Mocarto kvarteto dalies, atliktos su dideliu meistriškumu, skoningai parinktoje programoje sopranistė padainavo dainą apie "Medžius ir Dievą", o boso sultingas balsas perdavė Thüringijos dainų išidėmetinai gražios melodijos, ritmo ir žodžio garsus. Muzikalinę programą papildė dramos artistas Walter Pott, meistriškai paskaitęs Anderseno pasaką "Kalėdų eglutė".

Šios programos išpildytojai susilaukė iš F. Skėrio ir dalyvių padėkos už nemokamai atliktą turiningą programą. Artistai buvo apdovanoti gėlėmis ir tautiškomis juostomis.

Po maldos virš 130 vakaro dalyvių buvo pavaišinti kava, sumuštiniais ir tortais. Šioms vaišėms ir Kalėdų Senio dovanoms aukų sudėjo: Prezidentas Dr. Niemöller, jo įtakoje Vokietijos evangelikų bažnyčių šalpos organizacija, Šveicarijos evangelikų bažnyčios, p. Knopfmileris, Moterų Rūtos Draugija Čikagoje, Dr. K. Gudaitis, Čikagos surinkimininkai per p. Burbulį, Maž. Lietuvos Bičiulių Čikagos Skyrius per M. Nagį, kun. Dagys ir p. Gešvento šeima ir per ją aukoję - buvę gimnazijos mokiniai: R. Valdukaitis, J. Kelertas, E. Simonenkaitė, J. Simokaitis, R. Eidukas, E. Polkis, H. Blyskis, V. ir M. Kiaupai, Z. E. ir A. Bazėnai, M. Čerkus ir dar V. Lungas ir M. Arlauskienė.

Po vakarienės antrai programos daliai atliko mokinių evangelikų choras, paruoštas ir diriguojamas mokyt. K. Motgabio, pagiedojęs eilę kalėdinių giesmių. Z. Balandytė, G. Kušneraitytė, I. Kiulkaitytė, E. Kelelytė, Mačiulytė, Bruožaitytė, Kalinauskaitė ir Francas padėklamavo eilę raščių. T. Kelerytė ir A. Liudževaitytė pianinu atliko Bacho Clementi, Mocarto ir Čaikovskio kūrinių.

Po programos tuoj atvyko Kalėdų Senis. Pirmas jį pasveikino eilėraštku 5-rių metų dar nesukakęs Jonukas kiteris, gavęs ne tik Kalėdų Senio, bet dar ir p. Skeivalienės atsiųstą dovaną, skirtą jauniausiam deklamatoriui. Visi buvo apdovanoti, jų tarpe ir būrelis studentų, buvusių gimnazijos mokinių, atskubėjusių į šventę iš Bonnos, Heidelbergo, Frankfurto ir Darmstadto. Šventės garsai buvo užrašyti magnetofonu, o kitą dieną vokiečių dienraščiuose pasirodė gražūs aprašymai ir nuotraukos.

Amerikiečių kariai suruošė prašmatnią eglutę

Gimnazijos Kalėdų eglutę jau kelinti metai ruošia lietuvių ir amerikiečių daliniai, apdovanodami ta proga ne tik mokinius, bet ir pačią gimnaziją. Šįmet labai atsidėję iš anksto pradėjo ruošti amerikiečių daliniai. Ypatingai daug darbo tam skyrė senas gimnazijos bičiulis, amerikiečių evangelikų karių kapelionas Holmes, kurio iniciatyva buvo sudarytas iš dviejų majorų ir kapitono specialus komitetas.

Jau lapkričio pabaigoje gimnaziją aplankė amerikiečių komisija, apie 20 asmenų, lydima lietuvių dalinių kpt. J. Valiūno ir K. Bendoraičio. Komisija nuodugniai apžiūrėjo rūmus, pasižadėdama pasirūpinti būtinais rūmų remontais. Taip pat buvo pasitarta Kalėdų eglutės ruošimo reikalais. Dalinių vadas pakartotinai lankėsi gimnazijoje aktyviai prisidedamas prie visų planavimų.

Kalėdų eglutė buvo amerikiečių suruošta gruodžio 12 d. Tą dieną amerikiečiai perėmė virtuvę savo žinion ir virtuvės seržantas su trimis virėjais paruošė mokiniams ir svečiams valgius. Trimis autobusais ir keliolika mašinų amerikiečių kariai suvažiavo parengiman, kuriame ir gimnazijos mokiniai pasirodė su sava programėle.

Po programos svečiai ir mokiniai susirinko gimnazijos valgykloje, kur dalyvius aptarnavo amerikiečių kariai. Didelė eile išsirikiavę, kareiviai vienas po kito nešė valgius, kariška tvarka diriguojami išpūdingo Kalėdų Senio. Po valgių visi buvo dar apdovanoti krepšiais, su riešutais, saldumynais ir vaisiais.

Po to kapelionas Holmes ilgesnėje kalboje nupasakojo simpatijos, užuojautos ir draugiškumo jausmus, kuriais vadovavosi amerikiečių kariai, ruošdami šią eglutę ir rūpindamiesi gimnazija. Gausus suvažiavusių karių skaičius, susipažinęs su gimnazija ir jos mokiniais, toliau skleis mintį, kad jai reikalinga pagalba, ir ji yra jos verta.

Kapelionas Holmes išsamiai nupasakojo planus, kaip numatoma pravesti gimnazijos rūmų remonto darbus, kuriems sudaryta tiksli sąmata. Pagal sąmatą vien dažymo plotas sieks apie 50.000 kv. pėdų, o darbo valandų teks įdėti per 1.500. Komisija visa tai apskaičiavusi, bet darbo pravedimu teks rūpintis kpt. J. Valiūnui.

Kapelionas Holmes pristatė susirinkusiems viso to parengimo komiteto narius ir atvažiavusį dalinių vadą pulkininką G r i f f i n, kuris savo trumpame pasveikinime ypač sužavėjo mokines, nes pulk. Griffin tarp kitko pareiškė, kad jis jau seniai nematęs tokių gražių mergaičių, kaip čia esančios lietuvaitės. Buvo pristatytas ir virtuvės seržantas su virėjais. Baigdamas, kapelionas Holmes įteikė laikinai e.p. direkt. T. Gailiui karių rinkliavos likutį - apie 2.800 DM.

T. Gailius nuoširdžiai padėkojo už aukas ir pagalbą ir įteikė komiteto nariams ir kapelionui Holmes gimnazisčių išaustas tautines juostas. Kapelionas, priimdamas juostą, pareiškė, kad labai norėtų, jog kiekvienas aukojęs kareivis galėtų irgi tokią juostą gauti, bet, kadangi tai neįmanoma, jis laikysiąs tą juostą visų karių vardu pagarboje.

Dar kurį laiką pasisvečiavę, amerikiečių kariai išvyko, bet jų ryšis su gimnazija tuo nesibaigė. Keletą dienų po to amerikiečių sunkvežimis jau atgabeno mokiniams amerikiečių šeimose surinktų rūbų. T. Gailius pakartotinai tarėsi su amerikiečių Tomkins kareivinėse esančių dalinių vadais bei karininkais ir iš jų pagalba ateis, ir ateityje.

Vienas iš karininkų ilgesniu straipsniu aprašė gimnaziją ir Kalėdų eglutę viename San Francisco laikraštyje ir jau gavo į tą straipsnį atsiliėpimą - pirmą vienos amerikietės 50 dolerių auką. Pereitais metais gimnazijoje buvęs amerikiečių Kalėdų Senis, prisimindamas tas Kalėdas atsiuntė dabar iš Amerikos auką - 20 dol. čekį.

Buvę mokiniai gimnazijos neužmiršta

Buvę Vasario 16-sios gimnazijos mokiniai A. Grintalis ir J. Timpa atsiuntė, drauge su švenčių linkėjimais, iš JAV gimnazijos fizikos kabineto vedėjui vyr. mokyt. S. Antanaičiui 10 dolerių naujoms fizikos mokslo priemonėms įsigyti. Malonu, kad buvę gimnazijos auklėtiniai jos neužmiršta ir teikia gerą pavyzdį.

Premijos mokiniams

Buvęs gimnazijos direktorius A. Giedraitis atsiuntė Kalėdų proga iš JAV geriausiam augštesniųjų trijų klasių lietuvių kalbos mokiniui ir mokinei po 5 dol. dovaną. Lietuvių kalbos mokyt. St. Vykintas premiją įteikė geriausiam lietuvių kalbos mokiniui Petrui C i b i č i u i . Mokinėms tą premiją skirti nebuvo lengva, nes buvo trys tos premijos vertos kandidatės: Tamara Kelerytė, Adelė Liudžiavaitytė ir Rūta Kiulkaitytė. Burtų keliu premija atiteko 7 klasės mokinei Rūtai Kiulkaitytei.

Skautų leidinys

Šiomis dienomis PLSS "Aušros" Tunto skautai išleido savo neperijodinį hektografuotą laikraštį "Gairelę". Tenka pasidžiaugti, kad "Gairelės" redakcinis štabas su dideliu entuziazmu ir gražiai išleidžia Tunto laikraštį.

Vasario 16 Gimnazijos Patikrinamasis Balansas 1957.XII.1 dienai.

<u>AKTYVAS</u>		<u>DM</u>	<u>PASIVAS</u>	<u>DM</u>
K a s a	2.359,20			
Bankų ein.s-tos	<u>318,05</u>	2.677,25	Kapitalas	60.037,39
Inventorius		48.603,12	S k o l o s	25.830,37
Sandėlis		28.477,71	Pajamos	62.833,46
Debitoriai		281,36		
Išlaidos		<u>68.661,78</u>		
	Balansas	<u>148.701,22</u>	Balansas	<u>148.701,22</u>

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

Krašto Valdyba padovanojo knygu

Bradforde, Anglijoje, stambiam tekstilės pramonės centre, š.m. rugsėjo 1 d. darbą pradėjo šeštadieninė lietuvių mokykla, kurioje mokosi 50 mokinių. Mokyklai vadovauja J. Varanavičius. Mokyklos vedėjas lapkričio pradžioje paprašė iš PLB Vokietijos Krašto Valdybos eilės lietuviškų vadovėlių bei kitų knygų. Lapkričio 28 d. KV pasiuntė į Badfordą 78 naujas knygas.

PLB Vokietijos Garbės teismo pranešimas

Garbės teismo pirmininkas J. Kairys prašo paskelbti, kad į Garbės teismą būtų kreipiamasi šiuo adresu:

J. Kairys
Muenchen 54
Smaragdstr. 21.

Šia proga primename, jog Garbės teismas turėtų būti paskutinė instancija, į kurią tektų kreiptis tik tuo atveju, jei kitos išeitės tikrai jau nebėra. Šiaip gi pirmiausia turėtų būti visos galimybės, ar tai apylinkėje, ar tai ryšyje su Krašto Valdyba prieš tai išnaudotos kylančiams nesusipratimams, ginčams ar konfliktams likviduoti.

Jieškoma našlaitė

Jadvyga Jaknevičienė (adresas - Mme J. Jachniewicz, 7, rue Castelnou, NILVANGE (Mosell) FRANKREICH) kreipėsi į Kr. Valdybą, išreikšdama noro priglauti ir eventualiai adoptuoti našlaitę - mergaitę.

Krašto Valdyba prašo apylinkių ir paskirų bendruomenės narių, jei jiems yra žinoma kuri nors našlaitė, pranešti apie tai Kr. Valdybai.

Prašo iliustruoto leidinio - "Eglė, žalčių karalienė"

Ona Šimaitė, gyv. 38, rue Courcelles, Paris, 8, Frankreich, kreipėsi į KV prašydama parūpinti ar nurodyti, kur galima gauti iliustruoto leidinio "Eglė, žalčių karalienė", išleisto prieš eilę metų Vokietijoje.

KV šio leidinio nebeturi ir nežino, kur jo būtų galima gauti. Biuletenio gavėjai, turintieji šiuo klausimu informacijų, prašomi jas pranešti KV arba tiesiog O. Šimaitėi

Krašto Valdybos padėka

PLB Vokietijos Krašto Valdyba yra gavusi labai daug kalėdinių ir Naujųjų Metų sveikinimų, tiek iš bendruomenės narių, tiek iš kitur. Visų šių sveikinimų išvardinti neįmanoma. Todėl visi sveikinusieji prašomi priimti bendrą čia reiškiamą padėką ir patikėti, kad sveikinimai buvo pasitikti su labai maloniais jausmais.

Lietuvių kalbos pratiminės gramatikos reikalu

PLB Vokietijos Krašto Valdyba nuolat gauna iš JAV, Kanados, Australijos ir kitų šalių pageidavimų prisiųsti Dr. A. Šešplaukio "Lietuvių kalbos pratiminės gramatikos", išleistos prieš 4 metus.

Krašto Valdyba turi pranešti, kad šios vertingos knygos laida yra išsibaigusi. Tačiau nuolatiniai pasiteiravimai liudija, kad antros laidos aktualumas nuolat didėja. Kadangi jos atspausdinimas PLB Vokietijos Krašto Valdybai šiuo metu avansavimo prasme yra labai sunkus, reikėtų sudaryti tokį šios knygos pageidaujančiųjų skaičių, kad antros laidos pareikalavimas atrodytų pilnai užtikrintas. Todėl PLB Vokietijos Kr. Valdyba maloniai prašo visų tautiečių pranešti savo pageidavimą iki 1958 m. vasario 1 d. Tik tada, susidarius pilnesniam vaizdai, galima bus apsispręsti, ar laidos pakartojimas yra įmanomas.

Rašinių konkursas gimnazijoje

Gimnazijos mokytojos Dr. J. Deveikės iniciatyva buvo suruoštas konkursas parašyti temai - "Kodėl aš mokaus Vasario 16-sios gimnazijoje"? Konkurse dalyvavo gausus moksleivių skaičius. Atitinkama mokytojų komisija geriausius darbus premijavo.

Gruodžio 15 d. įvyko premijų įteikimo aktas. Atitinkamas trumpas kalbas pasakė l. e. p. Direktorius T. Gailius, vyr. mokyt. S. Antanaitis ir Dr. J. Deveikė. I-ji premija teko 7 klasės mokinei L. Kiulkaitytei. Jai buvo įteiktas "Lietuvių kalbos vadovas" ir 25 DM. dovana. II-ji premija buvo paskirta 7 kl. mokiniui R. Čepulevičiui, III-ji premija - 6 kl. mokinei Šverinaitei. Pastarieji buvo apdovanoti "Lietuvių kalbos vadovu". Viso buvo išdalinta 6 premijos. Knygas buvo davusi Krašto Valdyba, pinigus paskyrė PLB Huettenfeldo Apylinkės Valdyba.

Auka iš nežinomojo

Iš savo pavardės ir adreso Vokietijoje nenurodžiusio tautiečio KV gavo 5 DM, skirtas vaikų eglutei. Negalėdama kitokiu būdu aukos gavimą pakvi tuoti, KV talpina savo padėką čia.

K A L Ė D O S _ _ S I B I R E

Vienas tautietis yra gavęs iš artimųjų laišką, kuriame rašoma taip:

"...Kiek daug prabėgo audringų metų, kiek jau šv. Kalėdų nešvenčiame kartu. Kiekvienais metais sėdant prie Kūčių stalo, kaip gyvas man stovavosi prieš akis mūsų šeimos paveikslas. Ir tik skausmas suspausdavo širdį, ir gaili ašara nuriedėdavo per skruostus. Sėdėdama tarpe kitų, jieškodavau kurio nors brangaus namiškio veido, bet, deja, aplinkui sėdėdavo tokio pačio likimo draugai ir kiekvieno veide matydavosi skausmas. Ir šiemet - čia pat Kūčios. Ir šiemet Kūčias valgysime toli nuo gimtojo krašto ir savųjų.

Bet šiandien, ačiū Dievui, mūsų gyvenimo ratas pasisuko kitaip. Mes šiandien stovime ant tikro gyvenimo kelio, šiandien mes turime tikslą dėl ko gyventi. Ir mes tikimės ir laukiame grįžti ten, kur tiek daug prakaito pralijo mūsų a. a. tėveliai.

Oi, kiek daug aš tau pasakyčiau, jei gyvu žodžiu kalbėčiau. Kiek ilgėsiu ir skausmo aš jaučiu, bet ar verta kam nors apie tai pasakoti?...

... Čia mūsų tautiečių yra gana daug ir visi draugiškai sugyvename. Pernai Kūčias valgėme bendras... Nežinau, jei pasiseks, ateinančiais metais noriu važiuoti į Tėvynę... Žinai, tokiems kaip mums Tėvynėje sunku prasigyventi..."